

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 218/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. K., T., a A. K., T., obaja zastúpení advokátom Mgr. M. P., M., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 34/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 3 C 137/2005), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. K. a A. K. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2009 doručená sťažnosť Ing. P. K. a A. K. (ďalej len „sťažovatelia“), obaja zastúpení advokátom Mgr. M. P., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 34/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 3 C 137/2005).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia 13. júna 2005 podali na Krajskom súde v Žiline návrh na zrušenie pozemkového spoločenstva Z. a jeho likvidáciu a návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktoré boli zaevidované pod sp. zn. 17 NcCb 47/2005. Krajský súd v Žiline z dôvodu vecnej nepríslušnosti postúpil 6. júla 2005 vec na ďalšie konanie Okresnému súdu Dolný Kubín. Keďže tento s postúpením veci nesúhlasil, 18. júla 2005 predložil vec pod sp. zn. 3 C 137/2005 na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Ndc 106/2005 z 28. júla 2005 rozhodol, že na prerokovanie veci je vecne príslušný Okresný súd Dolný Kubín. Okresný súd Dolný Kubín uznesením sp. zn. 3 C 137/2005 z 11. októbra 2005 rozhodol, že návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia zamietá. Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným 3. novembra 2005. Podľa tvrdení sťažovateľov vo veci nebolo do dňa podania sťažnosti nariadené ani jedno pojednávanie, napriek tomu, že na prietahy v konaní poukazovali v súvisiacom konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 135/2005 a boli toho názoru, že tieto urgencie sa vzťahujú aj na daný prípad. Uvedenú skutočnosť považujú sťažovatelia za využitie zákonných možností na zabezpečenie konania bez zbytočných prietahov. V súvislosti so zriadením Okresného súdu Námestovo k 1. januáru 2008 bola uvedená vec postúpená tomuto súdu, kde je evidovaná pod sp. zn. 2 C 34/2008.

Sťažovatelia sa domnievajú, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu ich základného práva, a preto navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označeného práva, aby okresnému súdu prikázal konať a zároveň aby im priznal primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

6. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Rešpektovať a chrániť základné práva a slobody je úlohou všetkých orgánov verejnej moci a medzi nimi hlavne súdov. Z tohto pohľadu je mechanizmus ochrany základných práv a slobôd predstavovaný konaním o ústavných sťažnostiach pred ústavným súdom len subsidiárnym prostriedkom ochrany základných práv a slobôd. Len keď ostatné zákonné prostriedky a mechanizmy zlyhajú, resp. sú bezvýsledne vyčerpané alebo nie sú účinné, prípadne nie sú žiadne, možno sa obrátiť na ústavný súd ako súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) so sťažnosťou proti právoplatnému rozhodnutiu a inému zásahu orgánu verejnej moci do ústavne zaručených základných práv a slobôd. Kompetenčným prejavom subsidiarity ústavnej sťažnosti je obmedzenie právomoci ústavného súdu na prieskum právoplatných rozhodnutí a zásahov orgánov verejnej moci, procesným

dôsledkom potom inštitút neprípustnosti sťažnosti pre nevyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu poskytuje.

Z uvedeného vyplýva, že ústavné právo, aby sa vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, možno podľa čl. 48 ods. 2 ústavy úspešne uplatniť na ústavnom súde len vtedy, ak sťažovatelia využili prostriedky, ktoré im na ochranu práv poskytuje § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“). Ústavný súd nevyžaduje ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie využitie uvedeného prostriedku nápravy, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že túto podmienku sťažovatelia nespĺnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 132/05, I. ÚS 71/08).

7. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú, že „*adresovali na Okresný súd Dolný Kubín listy v ktorých poukazovali na prietahy v konaní č. 7 C 135/2005 vo vedomí, že tieto urgencyie sa vzťahujú aj na pripojený spis 3 C 137/2005 a to nasledovne*

- 18. 3. 2006 – *urgencia na vytýčenie termínu pojednávania*
- 3. 10. 2007 – *urgencia na vytýčenie termínu pojednávania*
- 28. 11. 2007 – *urgencia termínu pojednávania...“.*

Ústavný súd uvedenú argumentáciu sťažovateľov neuznal. Samostatnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 21. apríla 2008 sa domáhali vyslovenia porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 3 C 53/2008 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 135/2005), ku ktorej pripojili dôkazy, z ktorých jednoznačne vyplýva, že tak žiadosti o nariadenie termínu pojednávania i sťažnosť na prietahy v konaní boli adresované Okresnému súdu Dolný Kubín výlučne vo veci sp. zn. 7 C 135/2005 (čo je pri sťažnosti uvedené priamo v adrese). Ústavný súd v označenej veci rozhodol nálezom sp. zn. IV. ÚS 160/08 z 31. júla 2008. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia mali vedomosť

o potrebe vyčerpania právneho prostriedku nápravy. Napriek tomu, že im bola známa skutočnosť, že od 1. januára 2008 vo veci koná okresný súd, a zastávali názor, že v konaní pretrvávajú prietahy v konaní, sťažovatelia neuskutočnili žiadny relevantný právny úkon smerujúci k okresnému súdu, ktorým by sa domáhali odstránenia prietahov v konaní. Zo zistení ústavného súdu, ako aj z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepodali sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z.

8. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že podľa jeho zistení okresný súd vo veci priebežne koná (Pojednávania nariadené na február 2009 sa neuskutočnili pre chybu v doručení, termín pojednávania určený na 6. apríl 2009 bol zrušený pre kolíziu termínov pojednávania a pojednávanie stanovené na 15. apríl 2009 bolo odročené pre práceneschopnosť právneho zástupcu navrhovateľa na 18. máj 2009. Na pojednávaní uskutočnenom 17. júna 2009 boli vypočutí účastníci konania a v súčasnosti je nariadený termín pojednávania na 14. september 2009.).

9. Na základe uvedeného a v súlade so svojou stabilnou judikatúrou (IV. ÚS 44/03, IV. ÚS 153/03, III. ÚS 304/04, I. ÚS 71/08) dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľov nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany ich základných práv, a preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí pre neprípustnosť. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2009